

PARTIE POLITYCZNE

1. Geneza i ewolucja partii politycznych:

- 1.1. Koterie arystokratyczne
- 1.2. Kluby polityczne
- 1.3. Partie kadrowe (protopartie)
- 1.4. Partie masowe
- 1.5. Partie wyborcze (*catch-all parties*)
  - oferta programowa skierowana do możliwie szerokiego kręgu wyborców
  - partia płaszczyzną artykulacji interesów wyborców, nie członków
  - brak możliwości „zamykania” segmentów elektoratu
  - orientacja konsumencka
  - finansowanie m.in. z dotacji budżetowych
  - osłabienie roli szeregowych członków na rzecz elity partyjnej
  - wzrost aktywności partii w okresie przedwyborczym

2. PROGRAMY partii politycznych:

- ideologia
- doktryna
- program *sensu stricto*
- platforma wyborcza

3. Próba zdefiniowania pojęcia *partia polityczna*

4. Niektóre KLASYFIKACJE partii politycznych:

- 5.1. Partie prawicowe i lewicowe
  - wymiar socjoekonomiczny
  - wymiar polityczny
  - wymiar aksjologiczny
- 5.2. Podział ze względu na ideologię:
  - partie konserwatywne
  - partie liberalne
  - partie chadeckie
  - partie socjaldemokratyczne/socjalistyczne
  - partie komunistyczne
  - partie agrarne
  - partie zielonych/ekologiczne
  - partie skrajnej prawicy (narodowe, nacjonalistyczne)
- 5.3. Podział z uwagi na akceptację istniejących „reguł gry”
  - partie prosystemowe
  - partie antysystemowe
  - partie antyestablishmentowe
- 5.4. Podział ze względu na sposób podejmowania decyzji
  - partie scentralizowane
  - partie oparte na zasadzie demokracji wewnętrznej
- 5.5. Podział ze względu na typ członkostwa
(członkostwo zbiorowe lub bezpośrednie)

Art. 1 Ustawy o partiach politycznych z 1997r.:
PARTIA POLITYCZNA jest dobrowolną organizacją występującą pod określoną nazwą, stawiającą sobie za cel udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej.